

Bitwa pod Laskami i Anielinem

Legiony Polskie pod dowództwem Józefa Piłsudskiego w dniach 22–26 października 1914 roku pod Anielinem i Laskami koło Pionek stoczyły bitwę z oddziałami rosyjskimi. Był to rejon przedpola Twierdzy Dęblin. W tym czasie twierdza i miasto Dęblin nosiły nazwę Iwangorod – na cześć namiestnika Iwana Paskiewicza – jednego z najokrutniejszych dowódców rosyjskich. Kilka miesięcy wcześniej Rosjanie przygotowali się do obrony na linii Wisły, m.in. rozbudowali umocnienia w okolicach Twierdzy Dęblin.

Jesienią 1914 roku wojska niemiecko-austriackie ruszyły na Iwangorod i na Warszawę. Operacja warszawsko-iwangorodzka przeszła do historii jako jedna z największych operacji I wojny światowej. W ramach Armii Austro-Węgierskiej funkcjonowały Legiony Polskie.

Bitwę pod Anielinem i Laskami poprzedziły działania zwiadowcze w nocy z 21 na 22 października. Rozpoznanie przeprowadzili żołnierze trzeciej kompanii 3. batalionu kapitana Edwarda Rydza-Śmigłego. 22 października do I Pułku Legionów dotarł rozkaz z austriackiego dowództwa. Polacy mieli zdobyć przeprawy na rzece Zagożdżonca i obsadzić wzgórza na jej wschodnim brzegu. Operacja ta miała umożliwić sprawną przeprawę przez rzekę austriackiej 46. Dywizji generała Brandera.

Do realizacji zadania oddelegowano dwa bataliony. Jednym z nich dowodził kapitan Michał Karaszewicz-Tokarzewski. Rankiem następnego dnia Polacy obsadzili wzgórza po drugiej stronie rzeki. Wkrótce dołączyły do nich oddziały austriackie, które wyprowadziły natarcie w kierunku Bogucina i Krasnej Dąbrowy. Za nimi ruszył I Pułk Legionów. Kiedy pojawiła się luka pomiędzy dwoma austriackimi dywizjami, Polacy zostali skierowani do walki. W lasach pod Anielinem starli się z żołnierzami rosyjskiego 10 Pułku Strzelców. 23 października batalion kapitana Michała Żymierskiego pod silnym ostrzałem artyleryjskim przeciwnika w okolicach wsi Laski zdobył nieprzyjacielskie okopy. Nocą austriackie natarcie załamało się, jednak żołnierze Legionów nie opuścili swoich pozycji. Dopiero w nocy z 26 na 27 października zagrożeni oskrzydleniem legioniści rozpoczęli odwrót.